

Käänded ja presentsi aktiivi pöörded

Käänded									
	I		II				III		
Sugu	f		m	n	m	n	m/n		f/n
Kogus	s	pl	s		pl		s	pl	s pl
Nom.	bestia	bestiae	-us, -er	-um	-i	-a	Ø	-ēs/-a	Ø -ēs/-a
Gen.	bestiae	bestiarum	-i		-orum		-is	-um	-is -ium
Dat.	bestiae	bestiis	-ō		-īs		-ī	-ibus	-ī -ibus
Acc.	bestiam	bestias	-um		-ōs		-em/Ø	-ēs/-a	-im/Ø -ēs/-ia
Abl.	bestiā	bestiis	-ō		-īs		-e	-ibus	-i -ibus
Voc.	bestia	bestiae	-e	-um	-ī	-a			

Täpsustus III käändkonna kohta:

- Teine tulp on -i tüvelised, sinna käivad -e, -al ja -ar lõpuga sõnad ning mõned -is lõpuga sõnad kus gen=nom
  - nt. turris, turris; mare, maris
- Veel eksisteerivad segatüvelised, kuhu kuuluvad sõnad mille tüve lõpus on konsonantühend, käänduvad nagu konsonanttüvelised aga gen pl on -ium
  - nt. hostis, hostis; urbs, urbis
- Esimeses tulbas on konsonanttüvelised, sinna lähevad kõik muud III sõnad
  - nt. homo, hominis; civitas, civitatis; tempus, temporis

Pöörded										
	I		II		III				IV	
I	-o	-amus	-eo	-emus	-o	-imus	-io	-imus	-io	-imus
II	-as	-atis	-es	-etis	-is	-itis	-is	-itis	-is	-itis
III	-at	-ant	-et	-ent	-it	-unt	-it	-iunt	-it	-iunt
inf	-are		-ēre		-ere				-ire	

Igasugu muid pöördeid

Erinevaid lõppe:

Perfektilõpud			imperfekti lõpud		futuurum II	
	s	pl	s	pl	s	pl
I	-ī	-imus	-m	-mus	-o	-imus
II	-istī	-istis	-s	-tis	-is	-itis
III	-it	-ērunt	-t	-nt	-it	-int

- Verbide põhivormid on oleviku aktiivi indikatiiv, perfekti aktiivi indikatiiv, perfekti passiivne partitsiip (kesksoo vorm) ja oleviku aktiivi infinitiiv
- nt. amō, amāvi, amātum, amāre
- Perfekti aktiivi indikatiiv
  - lõpetatud tegevus minevikus, sündmus, tagajärg, liht- või täisminevik
  - moodustatakse perfektitüvi+lõpp
  - nt. armastas: amavi, amavisti, amavit
- Perfekti passiivne partitsiip
  - tud-kesksõna, käitub nagu omadussõna
  - nt. armastatud: amatus, amata, amatum
- Oleviku partitsiip
  - v-kesksõna või des-vorm või tegijanimi
  - moodustamiseks oleviku infinitiivist -re lõpp eemaldada ning I ja II pöördkonna puhul panna -ns, III, IV pöördkonna puhul -ens asemele
  - -io lõpulistel III pöördkonna verbidel lisandub -ens ette ka i
  - nt. armastav, armastaja, armastades: amāns
rööviv, röövides, röövija: rapiens (inf rapere)
  - käändub nagu III käändkonna segatüüp, genitiivis tuleb -ns lõpu asemele -ntis

- imperfekt
  - kestev või korduv tegevus minevikus, lihtminevik
  - oleviku tüvi + ba(I,II pk)/eba(III,IV pk) + imperfekti pöördelõpp
  - nt. armastas: amābam, amābās, amābat
- pluskvamperfekt
  - teisele mineviku tegevusele eelnev tegevus, enneminevik
  - perfekti tüvi + era + imperfekti lõpp
  - nt. amāveram, amāverās, amāverat
- futuurum I
  - tegevus tulevikus
  - oleviku tüvi + b(I,II pk)/e(III,IV pk) + imperfekti pöördelõpp
  - kui pöördelõpp hakkab konsonandiga, tuleb selle ette i, III pöörde pl puhul u
  - III ja IV pöördkonnas I pöördes s on -e+o asemel -am
  - nt. amābō, amābis, amābit
- futuurum II
  - lõpetatud tegevus tulevikus, millele järgneb teine tuleviku tegevus
  - perfekti tüvi + er + futuurum II lõpp
  - nt. amāverō, amāveris, amāverit

Eessõnad

- akkusatiiviga
  - ad - juurde, poole, juures, ääres, kuni
  - ante - enne, varem, ees
  - apud - juures
  - circum - ümber, ümbruses, ligidal, juures
  - contra - vastu
  - inter - vahel, keskel, seas
  - per - läbi, mööda, kaudu, jooksul, kestel
  - post - pärast, peale, taga
  - trans - üle, sinnapoole, sealpool
- ablatiiviga
  - a/ab - poolt, juurest, alates
  - e/ex - seest, -st, -lt, hulgast
  - cum - koos, ühes, -ga
  - sine - ilma, -ta
  - pro - eest, asemel, -ks
  - prae - ees, tõttu, asemel, -ks
  - de - pealt, -lt, millegi üle, kohta, -st
- akkusatiivi v ablatiiviga
  - in (acc) - sisse, -sse, peale, -le
  - in (abl) - sees, -s, peal, -l
  - sub (acc) - alla, ligi, juurde
  - sub (abl) - all, ligi, juures

Kõneviisid

- Indikatiiv ehk kindel
- Imperatiiv ehk käskiv, ainult oleviku teine pööre, harva ka futuuum
- Konjuktiiv ehk subjunktiiv
  - Soovid, lootused ja kahtlused - nagu tingiv kõneviis (viisakam ja rahulikum kui imperatiiv)
  - käsud ja üleskutsed
  - aktiivi lõpud: -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt
  - passiivi lõpud: -r, -ris, -tur, -mur, -mini, -ntur
  - 1. pöördkonnas vahehäälikuks e, teistes a
  - imperfekti moodistamine: imperatiiv + konjuktiivi lõpp
  - imperfekti olemus: teostamatus v irreaalsus, nt. "Kui ta ometi veel elaks" (täheenduses et ta on kindlalt surnud, oleviku konjuktiivi puhul oleks teadmata), "Milline oleks maailma ilma valguseta?"
  - perfekti aktiivi moodustamine: perfekti tüvi + eri + konjuktiivi lõpp
  - perfekti passiivi moodustamine: perfekti passiivi partitsiip + olema (sim, sis, sit, simus, sitis, sint)
  - perfekti olemus: soov mineviku kohta (nt. "ta ehk tuli"), väite võimalikkus (nt. "kes seda usuks?"), keeld (koos nolitega, nt. "ära kutsu teda")
  - plusquamperfekti aktiivi moodustamine: perfekti infinitiiv + konjuktiivi lõpp
  - plusquamperfekti passiivi moodustamine: perfekti partitsiip + olema konjuktiivi perfekt (essem, esses, esset, essemus, essetis, essent)
  - olemus sama nagu imperfektil aga minevikus, nt "Oleks ta ometi tulnud"